

РЕКОМЕНДАЦІЇ

слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування з питань стану реалізації законодавства про адміністративні послуги

Учасники слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (далі - слухання), що відбулися 19 жовтня 2016 року у м. Києві за сприяння та підтримки Департаменту (Центру) надання адміністративних послуг виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація), Проекту «Реформа управління на сході України», що впроваджується Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, шведсько-українського проекту «Верховенство права в місцевому самоврядуванні України», Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «РАДА: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво», а також громадської організації «Всеукраїнська асоціація центрів надання адміністративних послуг», відзначають наступне.

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування підтверджує свою позицію бути платформою для спілкування та консолідації інтересів органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, громадських об'єднань, експертного середовища, зокрема і з питань реалізації реформи у сфері надання адміністративних послуг.

Вперше Комітет провів слухання стосовно стану реалізації законодавства про адміністративні послуги 1 – 2 грудня 2015 року у м. Вінниці. 13 березня 2016 року у м. Рівному був проведений круглий стіл з обговорення практики впровадження Закону України «Про адміністративні послуги».

В рамках виконання контрольних повноважень Комітет на своєму засіданні 30 березня 2016 року розглянув питання про хід впровадження реформи децентралізації влади та стан її виконання в частині передачі органам місцевого самоврядування повноважень у сферах державної реєстрації, державного архітектурно-будівельного контролю та державного земельного кадастру, за наслідками чого Комітет прийняв Заяву до відповідних органів виконавчої влади щодо незадовільного виконання вимог законодавства України.

За результатами проведеної роботи слід констатувати, що, не дивлячись на реалізовані за останній час системні кроки органів державної влади та органів місцевого самоврядування, спрямовані на децентралізацію надання

адміністративних послуг та створення належних умов діяльності центрів надання адміністративних послуг, наявні проблемні питання, зокрема, у взаємовідносинах між центрами надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) та окремими центральними органами виконавчої влади, а також у законодавчому регулюванні деяких аспектів організації та надання адміністративних послуг.

Не менш важливим лишається проблема достатнього фінансування ЦНАП, в першу чергу створених районними державними адміністраціями, що, в свою чергу, призводить до їх неефективної роботи.

Крім того, наявні непоодинокі випадки створення альтернативних механізмів надання адміністративних послуг, зокрема обласного рівня, у зв'язку з чим Комітет підтверджує свою позицію щодо недопустимості створення інших, ніж ЦНАП, при органах місцевого самоврядування базового рівня (село, селище, місто) організацій для надання адміністративних послуг, що повністю узгоджується з чинним законодавством про адміністративні послуги. Комітет наголошує, що така діяльність загрожує зривом процесів децентралізації надання адміністративних послуг на користь територіальним громадам.

Вказані питання можуть бути вирішені лише шляхом зосередження спільних зусиль всіх зацікавлених суб'єктів на тій чи іншій проблемі та здійснення постійного моніторингу ситуації з метою недопущення відходу від задекларованих законодавчими актами України принципів розбудови системи надання адміністративних послуг.

Під час комітеських слухань були заслухані звіти уповноважених центральних органів виконавчої влади про стан виконання положень законодавства України щодо децентралізації надання адміністративних послуг, інформація представників ЦНАП, а також фахівців та експертів у цій сфері щодо проблемних питань у діяльності ЦНАП та шляхів їх вирішення.

За наслідками детального аналізу ситуації з питань надання адміністративних послуг, представлення та обговорення кращих практик учасники слухань рекомендують:

1. Верховній Раді України та її комітетам:

1.1. Продовжити у співпраці з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, іншими заінтересованими організаціями моніторинг практики застосування Закону України «Про адміністративні послуги» та пов'язаних з ним інших законодавчих актів.

1.2. Дотримуватися принципу децентралізації та політики, спрямованої на створення умов для надання адміністративних послуг через ЦНАП.

1.3. При розгляді законопроектів, які стосуються питання надання адміністративних послуг, враховувати позицію Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, викладену у Рекомендаціях.

1.4. Здійснювати контроль за станом виконання Кабінетом Міністрів України, міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади вимог Закону України «Про адміністративні послуги» в частині успішної реалізації державної політики у сфері надання адміністративних послуг.

1.5. Розглянути можливість утворення робочої групи з підготовки законопроекту щодо вирішення окремих проблемних питань в організації надання адміністративних послуг.

2. Кабінету Міністрів України:

2.1. Забезпечити належну координацію діяльності міністерств та інших центральних органів виконавчої влади щодо формування та реалізації державної політики у сфері надання адміністративних послуг.

2.2. Надавати підтримку новим об'єднаним територіальним громадам, утвореним у рамках реформи місцевого самоврядування, з метою створення центрів надання адміністративних послуг.

2.3. Сприяти розміщенню обладнання (робочих місць) Державної міграційної служби України у тих ЦНАП, де створені належні умови для такого розміщення.

2.4. Розглянути можливість делегування повноважень у сфері реєстрації земельних ділянок органам місцевого самоврядування у повному обсязі.

2.5. Розробити проект закону України щодо передачі повноважень з питань надання адміністративних послуг у сфері реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчень водіям органам місцевого самоврядування.

2.6. Розробити проект закону України щодо передачі повноважень з питань надання адміністративних послуг у сфері реєстрації актів цивільного стану органам місцевого самоврядування.

2.7. Створити умови для прискорення реалізації державної політики у сфері надання електронних адміністративних послуг, зокрема, шляхом виділення достатнього фінансування для забезпечення функціонування Єдиного державного порталу адміністративних послуг.

2.8. Провести аналіз найбільш популярних адміністративних послуг (зокрема, у сфері земельних відносин, документів, що посвідчують особу, реєстрації транспортних засобів та актів цивільного стану, реєстрації майнових прав та бізнесу) з метою оптимізації процедур їх надання.

2.9. Не здійснювати фінансування з Державного фонду регіонального розвитку проектів будівництва інших, ніж ЦНАП, при органах місцевого самоврядування базового рівня (село, селище, місто) організацій для надання адміністративних послуг.

2.10. Забезпечити надання Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру доступу з видачі відомостей з Державного земельного кадастру органам місцевого самоврядування та районним державним адміністраціям, які подали заяви відповідно до законодавства, а також переглянути вимоги до приміщень, де розміщені точки доступу до Реєстру, на предмет їх спрощення.

2.11. Міністерству економічного розвитку і торгівлі України продовжити роботу щодо моніторингу функціонування центрів надання адміністративних послуг, орієнтуючись на найважливіші кількісні та якісні показники їхньої діяльності з регулярним оприлюдненням оновлених даних про динаміку розвитку ЦНАП, а також координацію діяльності ЦНАП.

2.12. Міністерству юстиції України забезпечити належне функціонування власних реєстрів, а також здійснювати постійний моніторинг діяльності акредитованих суб'єктів у сфері надання адміністративних послуг.

2.13. Центральним органам виконавчої влади, які надають ЦНАП доступ до своїх електронних реєстрів або інформаційних систем для надання адміністративних послуг, розробити відповідні програмні інтерфейси (API) для можливості електронної взаємодії з інформаційними системами ЦНАП через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів для запобігання подвійного вводу даних у двох і більше системах, спрощення порядків та якості надання адміністративних послуг.

3. Органам місцевого самоврядування та їх асоціаціям:

3.1. Сприяти у поширенні міжнародного та вітчизняного досвіду, кращих практик у сфері надання адміністративних послуг, в тому числі щодо надання усіх послуг органів місцевого самоврядування через ЦНАП, а також інформації про переваги та можливості ЦНАП.

3.2. Сприяти розбудові мережі ЦНАП, зокрема шляхом створення територіальних підрозділів та віддалених робочих місць адміністраторів таких центрів.

3.3. Сприяти діяльності громадських об'єднань у проведенні незалежного моніторингу роботи ЦНАП, а також окремих суб'єктів надання адміністративних послуг, залучати неурядових експертів до удосконалення інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг.

3.4. Посилити інформаційну та просвітницьку роботу серед депутатів місцевих рад, посадових осіб місцевого самоврядування, громадян з питань удосконалення надання адміністративних послуг.

3.5. Сприяти впровадженню в діяльності органів місцевого самоврядування електронного документообігу.

3.6. Проводити на постійній основі оцінювання якості надання адміністративних послуг в ЦНАП.

4. Міжнародним фінансовим та донорським організаціям:

4.1. Не здійснювати фінансування чи надання будь-якої допомоги організаціям, які представляють інший механізм надання адміністративних послуг, ніж ЦНАП.

4.2. Розвивати взаємодію з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, надавати їм необхідну консультивну, інформаційну та іншу допомогу з питань утворення та функціонування ЦНАП, зокрема, у нових об'єднаних територіальних громадах.

4.3. Сприяти розробці та впровадженню нових навчальних програм для працівників ЦНАП, окремих категорій державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

4.4. Сприяти розвитку громадських ініціатив, залученню громадськості до моніторингу діяльності ЦНАП.

4.5. Підтримувати діяльність професійних асоціацій працівників з надання адміністративних послуг, розвиток інституційної спроможності ЦНАП та впровадження нових інформаційних технологій у їх діяльність.

5. Навчальним закладам, науковим установам, громадським об'єднанням:

5.1. Надавати експертну, наукову, інформаційну та іншу підтримку в утворенні та розвитку ЦНАП, забезпечити подальший громадський моніторинг діяльності ЦНАП.

5.2. Сприяти розвитку інституційної мережі ЦНАП.

5.3. Сприяти вивченню, популяризації та поширенню кращих вітчизняних та міжнародних практик у сфері надання адміністративних послуг.

5.4. Сприяти підвищенню професійного рівня працівників ЦНАП, розробці та впровадженню нових навчальних програм для окремих категорій державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування з питань надання адміністративних послуг.

6. Місцевим державним адміністраціям:

6.1. При прийнятті рішень стосовно організації надання адміністративних послуг дотримуватися положень Закону України «Про адміністративні послуги» як базового законодавчого акту, який визначає правові засади реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг. При цьому, особливу увагу звернути на положення частини першої статті 9 Закону, відповідно до якої адміністративні послуги надаються суб'єктами надання адміністративних послуг безпосередньо або через центри надання адміністративних послуг.

6.2. Сприяти об'єднаним територіальним громадам у створенні центрів надання адміністративних послуг.